gemeente SLUIS

Gemeente Sluis
Ingekomen
27 FEB. 2024
NR

Postadres:
~~Postbus 27~~
4500 AA Oostburg

Bezoekadres:
Nieuwstraat 22
4501 BD Oostburg

Telefoon 140117
Telefoon +31 (0)117 457 000
Telefax +31 (0)117 452 241

IBAN: NL33INGB0661900169
BIC code: INGBNL2A
BTW-nummer: 811046321B01

www.gemeentesluis.nl
info@gemeentesluis.nl

Aan de raad van de gemeente Sluis

24.0014660

Inkomende documenten Gemeente Sluis

ons kenmerk	: 24.0014421
uw brief d.d.	:
uw kenmerk	:
behandeld door	: A. Rijsdijk
doorkiesnummer	: 140117
onderwerp	: Resultaten van het onderzoeksprogramma toerisme gemeente Sluis
bijlage(n)	: 5

Oostburg, 26 FEB 2024

Geachte raadsleden,

Op 23 augustus 2022 hebben wij opdracht verleend aan HZ Kenniscentrum Kusttoerisme voor de uitvoering van het onderzoeksprogramma toerisme 2022 voor de gemeente Sluis.

Onderwerpen van het onderzoeksprogramma:

- Cijfers en economische impact verblijfs- en dagtoerisme
- Inwonersonderzoek draagvlak toerisme
- Onderzoek ondernemersbijdrage aan promotie van West-Zeeuws-Vlaanderen

Op 31 maart 2023 heeft het HZ Kenniscentrum Kusttoerisme de definitieve rapportages opgeleverd van deze onderzoeken.

Het oorspronkelijke doel was om u als raad hierover vorig jaar (2023) te informeren middels een presentatie op een informatieve raadsbijeenkomst. Wegens bestuurlijke omstandigheden is dit toen uitgesteld. Inmiddels zitten we in het jaar 2024 en zijn ook de onderzoeksvoorstellen voor 2024-2026 uitgewerkt. Op 27 februari neemt HZ Kenniscentrum Kusttoerisme u mee in de toekomstige onderzoeken die op de planning staan. Ook wordt dan nog even kort teruggeblikt op de resultaten van het onderzoeksprogramma 2022.

Omdat de nadruk 27 februari zal liggen op hetgeen voor ons ligt, zijn in deze D-brief de resultaten 2022 nog nader (samengevat) toegelicht.

<u>Cijfers en economische impact verblijfstoerisme, zie bijlage1</u>

HZ Kenniscentrum Kusttoerisme beheert een database met alle toeristische verblijfsaccommodaties in Zeeland, variërend van hotels tot B&B's, van campings tot jachthavens en van bungalowparken tot particuliere kamerverhuur. Deze database verblijfsaccommodaties wordt jaarlijks geactualiseerd. Sluis heeft met 66.360 slaapplaatsen 19% van het Zeeuwse verblijfsaanbod. Op hoofdlijnen kan een vergelijking worden gemaakt met de cijfers uit 2018. Hieruit is op te maken dat het aantal slaapplaatsen in gemeente Sluis t/m

2021 met 10% is toegenomen. Op pagina 6 van het rapport is ook de spreiding van het aantal toeristische slaapplaatsen over de kernen weergegeven.

Het aantal toeristische overnachtingen op jaarbasis ligt voor Sluis de afgelopen jaren rond de 4 miljoen. Dit stijgt nog ieder jaar. Van 3,7 miljoen in 2017 tot 4,1 miljoen in 2021 (m.u.v. de coronapandemie in 2020). De economische impact van het verblijfstoerisme voor gemeente Sluis is zeer groot. De bestedingen ter waarde van € 217,8 miljoen zorgden voor 2.263 banen in de gemeente in 2021, verspreid over alle economische sectoren. Het verblijfstoerisme genereert 20,2% van alle banen in gemeente Sluis. De economische impact van dagtoerisme is nog niet meegenomen in bovenstaande cijfers. De totale impact van toerisme is dus nog groter.

De onderzoeksresultaten zijn tevens samengevat in een infographic, zie bijlage 1A.

Cijfers en economische impact dagtoerisme (experiment nieuwe data), zie bijlage 1

Het HZ Kenniscentrum Kusttoerisme heeft vanaf 2021 de Database Vrijetijdsaanbod Zeeland ontwikkeld. Het doel van deze database is om beter inzicht te krijgen in de aard, spreiding en omvang van het Zeeuwse, toeristisch relevante vrijetijdsaanbod. Inzicht in dit vrijetijdsaanbod kan onder andere helpen om eventuele toeristische druk in relatie tot regionale draagkracht in beeld te brengen. Er zijn veel cijfers bekend over verblijfsbezoekers en het aanbod van bijvoorbeeld vrijetijdsaanbod & toeristische verblijfsaccommodaties voor bezoekers. Inzicht krijgen in de omvang en impact van dagbezoek is echter heel moeilijk.
Om toch een idee te kunnen geven van de drukte in gemeente Sluis is experimentele data van druktemetingen voor meerdere locaties ingekocht bij Resono. Het bedrijf Resono meet drukte op een vooraf afgebakende locatie met een mobiel panel van ruim 1,7 miljoen Nederlanders.
Met behulp van dit panel kan een nauwkeurige schatting worden gegeven van de drukte op de gekozen locaties binnen een bepaald tijdsbestek. Een belangrijke kanttekening bij alle Resono-data is dat dit experimentele data betreft en alleen inzicht geeft in Nederlandse bezoekers.
Zo kwam in augustus 2022 bijvoorbeeld 44,7% van alle bezoekers aan het centrum van Sluis uit onze eigen gemeente. Wanneer de percentages van alle Zeeuwse gemeenten worden opgeteld, geeft dit een idee van het aandeel Zeeuwse bezoekers op een bepaalde locatie. In de maand augustus was dit percentage in het centrum van Sluis bijvoorbeeld 54,5%. Dit houdt dus in dat de overige 45,5% van alle unieke bezoekers aan het centrum van Sluis niet woonachtig waren in een Zeeuwse gemeente, maar in een andere Nederlandse gemeente.
Deze druktemetingen zijn ook uitgevoerd op de stranden van Cadzand en Groede en in natuurgebieden Waterdunen en de Verdronken Zwarte Polder. Op de stranden zijn duidelijke piekmomenten van drukte te herkennen in de weekenden en vakanties.

Inwonersonderzoek draagvlak toerisme, zie bijlage 2

In de gemeente Sluis vonden in 2021 volgens de meest recente schatting van HZ Kenniscentrum Kusttoerisme ruim 4 miljoen toeristische overnachtingen plaats. Volgens cijfers van LISA was de toeristisch recreatieve sector dat jaar goed voor 19,4% van het aantal banen in de gemeente. Ondanks het economische belang is de publieke opinie over het toerisme niet altijd positief. Provincie en gemeenten vinden het van groot belang om de mening van inwoners mee te wegen in de ontwikkeling van toeristisch beleid. Het onderzoek is bedoeld om inzicht te krijgen in hoe inwoners van Zeeland anno 2022 aankijken tegen toerisme in hun directe leefomgeving, in welke mate zij het toerisme steunen en welke factoren daarop van invloed zijn. En in hoeverre dit is veranderd ten opzichte van 2019 (eerste meting).
Ten opzichte van 2019 zijn de steun voor toerisme en de ervaren positieve impact afgenomen, terwijl de ervaren negatieve impact juist is toegenomen. Iets meer dan de helft van de inwoners is bezorgd dat het door toerisme steeds drukker wordt en dat een toename van het aantal bezoekers voor wrijving zal zorgen. Er is ook een onderzoek gedaan in hoeverre de corona periode invloed heeft op de beleving van drukte. Uit het onderzoek is gebleken dat een derde van de inwoners (31%) meer drukte ervaart wegens de corona periode. Een iets grotere groep (39%) zegt dit niet te ervaren. Daarnaast zoeken ruim twee op de vijf inwoners (43%) door corona minder graag drukke plekken op, terwijl een iets kleinere groep (37%) hier geen rekening mee houdt.

De steun voor toerisme scoort onder inwoners van de gemeente Sluis een 3,3 op een schaal van 1 tot 5. Dit is gelijk aan het gemiddelde voor de vier Zeeuwse kustgemeenten die deelnamen aan het onderzoek. Hiermee is sprake van een beperkte tot redelijke mate van steun.
De ervaren positieve impact scoort in de gemeente Sluis een 3,1 op een schaal van 1 tot 5. Dit is lager dan het gemiddelde in de onderzochte kustgemeenten (3,3) en duidt erop dat de positieve effecten op dit moment niet breed ervaren worden.
De ervaren negatieve impact scoort in de gemeente Sluis een 3,5 op een schaal van 1 tot 5. Dit is iets lager dan het gemiddelde voor de onderzochte gemeenten aan de kust (3,6). De negatieve effecten van het toerisme worden in de gemeente Sluis dus sterker ervaren dan de positieve effecten.
Volgens inwoners moeten we ons als gemeente vooral inzetten voor:

- behoud van natuur en landschap;
- een toegankelijk vrijetijdsaanbod;
- het beschermen van de woningmarkt tegen toeristisch gebruik;
- het vergroten van de voordelen en verminderen van de nadelen van toerisme voor inwoners.

Ook van dit rapport is een samenvattende infographic opgesteld, zie bijlage 2A.

Onderzoek ondernemersbijdrage aan promotie (bestemmingsmanagement en gastheerschap) van West-Zeeuws-Vlaanderen, zie bijlage 3

Veel partijen zetten zich in op allerlei manieren in voor toeristische promotie van West-Zeeuws-Vlaanderen. Meest meetbaar is de subsidie die vanuit de gemeente wordt verstrekt voor bestemmingsmanagement en gastheerschap, maar ook door ondernemers wordt hier veel in geïnvesteerd. Deze investeringen zijn minder meetbaar, maar dragen nadrukkelijk bij aan de bekendheid van de regio bij (potentiële) gasten. Eind 2022 zijn opnieuw plannen gemaakt voor de invulling van bestemmingsmanagement en gastheerschap, conform de gemeentelijke Visie op Streekpromotie & Gastheerschap (2021). Bij behandeling van de subsidieaanvraag hiervoor van Stichting Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen, is gevraagd om inzicht te krijgen in de bijdrage van ondernemers aan promotie van de streek. Hiertoe is opdracht verleend aan HZ Kenniscentrum Kusttoerisme.

Er hebben 83 ondernemers deelgenomen aan het onderzoek.
Van de 83 ondernemers heeft de helft (51%) een verblijfsaccommodatie zoals een camping, hotel of park. 34% van de ondernemers is afkomstig uit de horeca (restaurant, café). De overige 15% heeft een onderneming in de dagrecreatie. Denk hierbij aan een museum, speeltuin, zwembad.
De ruime meerderheid (71%) van de ondernemers voert zelf de marketing uit van hun eigen bedrijf. Verder heeft 25% een medewerker in dienst die naast zijn/haar werkzaamheden ook de marketing uitvoert. Een kleine groep ondernemers (11%) besteedt de marketing uit aan een extern bedrijf.
Ondernemers besteden in hun promotie niet alleen aandacht aan het eigen bedrijf, maar ook aan promotie van de regio als geheel. In totaal geven de ondervraagde ondernemers jaarlijks bijna 200.000 euro uit aan verschillende promotiekanalen. Via deze kanalen worden jaarlijks bijna 2 miljoen mensen bereikt. 95% van de ondernemers is trots dat hun bedrijf gevestigd is in West-Zeeuws-Vlaanderen. 83% vindt dat hij/zij deze trots voldoende laat zien in de communicatie naar gasten. Toch vindt ook een kleine meerderheid (52%) dat zij hun bedrijf nog beter kunnen promoten in de regio. 28% van de ondervraagde ondernemers is – naast hun eigen inzet – bereid mee te betalen aan gezamenlijke promotie van de regio.

In het onderzoek was ook de mogelijkheid meegenomen om aan te geven waar ondernemers op het gebied van toeristische promotie en informatievoorziening nog behoefte aan hebben. Deze input is toen gedeeld met Stichting Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen voor de planvorming 2023 en meegenomen in de afwegingen die rond dit dossier gemaakt zijn.

Het voorstel is om deze onafhankelijke onderzoeksresultaten – te vinden in de bijlagen 1 tot en met 3 - door te nemen om zo meer inzicht te krijgen in de toeristisch-recreatieve ontwikkelingen

in de gemeente. We hopen dat de rapporten u interessante en nuttige inzichten verschaffen. De resultaten zijn voor ons alvast waardevolle input bij het maken van voorstellen en keuzes. Dat doen wij onder andere in relatie tot Stichting Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen, de economische agenda en het woondossier waarbij de verschillende activiteiten gericht zijn om actief aandacht te hebben en te houden voor het draagvlak bij inwoners. We zetten in op creëren van waardevol toerisme voor bewoners, bedrijven, bezoekers en de omgeving.

Hoogachtend,

De burgemeester van Sluis (treedt in de plaats van het college ingevolge artikel 42, lid 2. Gemeentewet),

mr. M.M.D. Vermue

